احمدهادی مقصودی.

روزه، زکات

وحج

عبادات اسلامیه مجموعه‌سینک

﴿ بیشنچی جزئی ﴾

ابتدائی مکتبلرنک اوچنچی صنف شاگردلری اوچوندر.

٥ نچی طبعه

سنه ١٣٢٩
١٩١١

КАЗАНЬ.
Лито-Типографія И. Н. Харитонова.
1911

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

۱) آیت کریمه: (یٰٓاَیُّهَا الَّذِینَ اٰمَنُوا کُتِبَ عَلَیْکُمُ الصِّیَامُ کَمَا کُتِبَ عَلَی الَّذِینَ مِنْ قَبْلِکُمْ، لَعَلَّکُمْ تَتَّقُونَ ﴿) سورة البقرة.

مـآلی: «ای مؤمن بنده‌لر، اوّل زمانده‌غی مؤمنـلرگه فرض قیلنغانی کبی، تـقوالغـگز آرتسۇن اوُچوُن (رمضانده) روزه طوُتو سزگه‌ده فرض قیلندی»

۲) حدیث شریف: لِکُلِّ شَیْءٍ زَکَاةٌ وَزَکَاةُ الْجَسَدِ الصِّیَامُ ﴿

معناسی: (هر نه‌رسه‌نك بر زکاتی، یعنی پاکلاوچیسی بولادر. تنه‌نك زکاتی روزه‌در.

صَوْمْ = روزه

۳) رَمَضان آینده هر کوُن روزه بولو، یعنی طاڭ یاقتیلغی جه‌یلـگان وقتدن باشلاب قوُیاش باتقانچی آشامی، اچمی ویاقنلق قیلمی طوُرو بالغ وعاقل بواغان هر بر مؤمن بنده‌گه فرضدر.

٤) روزه‌نڭ فرضلری (۳) در:

۱) نیَّتْ قیلو، ۲) آشاو، اچودن طیبلو، ۳) یاقنلقدن طیبلو.

۵) روزه بولوغه سحر آشاغاندن صوڭ طاڭ آتـقانچی نیت قیلو، مستحبدر. اوُیله وقتینه بر ساعت چاماسی قالغانچی نیت قیلنسه‌ده، درست بولوُر. اوُیله وقتینه بر ساعت چاماسی‌غنه قالـغاچ نیت قیلو معتبر بولماس.

٦) روزه‌غه کوُکل ایله نیت قیلو کافیدر. تل ایله هیـچ بر سوز ئیتمه سه‌ده، کوُکلندن ایرته‌گه روزه بولاچغینی اویلاسه، روزه‌سی

٧) عربچه اۇشبو سوزلرنی اوقوب تل ایله نیت قیلو مستحبدر:

نَوَیْتُ اَنْ اَصُومَ صَوْمَ شَهْرِ رَمَضَانَ مِنَ الْفَجْرِ اِلَى الْمَغْرِبِ خَالِصًا لِلّٰهِ تَعَالَى ❀

معناسی: (الله تعالی اوچون اخلاصم ایله نیت قیلدم رمضان آیینك روزه‌سینی طوتمقلقغه طاڭ وقتندن باشلاب قویاش باتقانچی.)

٨) قویاش باتقاچ روزه‌نی تمام قیلغانده بر طعام، طوز یا صو ایله (افطار) قیلو، یعنی آغزنی آچو سنتدر. خرما کبی طاتلی ییمشلر ایله افطار قیلو مستحبدر.

٩) افطار قیلغاندن صوڭ اۇشبو دعانی اوقور:

اَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَبِكَ اٰمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَعَلٰى رِزْقِكَ اَفْطَرْتُ فَاغْفِرْلِى يَاغَفَّارُ مَا قَدَّمْتُ وَمَا اَخَّرْتُ ❀

معناسی: (ای الله، اۇشبو روزه‌منی مین سینڭ اوچون گنه طوتدم ومین سیڭاغنه ایمان کیتردم، وسیڭا توکل قیلدم، وسینڭ رزقڭ ایله آغزمنی آچامن. ای گناهلرنی عفو ایتکوچی الله، ایمدی مینم اوّلگی گناهلرمنی‌ده، صوڭغی گناهلرمنی‌ده، یارلوقاغل.)

---

١٠) روزه بولغان کشیگه اۇشبو اشلر سنتدر: ١) طاڭ آتقانچی تونله طوروب سحر آشاو، ٢) روزه طوتو ایله نفسینی گناه اشلردن طییونی نیت قیلو، ٣) کسبدن بوشاغان وقتلرنده دینی کتابلر اوقو، ٤) قویاش بایغاچده آخشام نمازینی اوقوغانچی افطار قیلو.

١١) کوندز روزه وقتنده اۇشبو اون تورلی اشنی قیلو مکروهدر: ١) فائده‌سز سوزلر سویله‌و، ٢) ادبسز سوزلر سویله‌و، ٣) مونچاغه کروب اوزاق اوطورو، ٤) صوغه چوموب قویونو، ٥) طعام وچه‌یر چه‌ینه‌و، ٦) بر نه‌رسه‌گه تلینی تییروب طاتوب قاراو، ٧) آوز اوبو ٨) هیچ افطار قیلمیچی بریولی ایکی کون روزه بولو، ٩) نی بولسه‌ده بر گناه اشنی قیلو. ١٠) آوروی آرتاچغینی بله طوروب روزه طوتو.

۱۲) روزه بولغان کشیگه اوشبو اون تورلی اش درستدر: ۱) صاتوب آلناچق مالنی طاتوب قاراو، ۲) بالاغه طعام چەینەب بیرو، ۳) کوزگه سورمه طارتو، ٤) مییق وایرننی مایلاو، ۵) تشلرنی پاکلەو، ٦) قان آلدرو، ۷) سولوك صالدرو، ۸) قومغان ایله غسل قیلو، ۹) مونچاغه کروب آیاق اوره تیرلەب چقو، ۱۰) صابون ایله یوونو،

---

۱۳) اوشبو اوچ تورلی اش روزه‌نی بوزادر: ۱) بورچاق قدرگنه بولسه‌ده، بر طعام یا دارو یوطو، ۲) برگنه طامچی قدر بولسه‌ده، صو یا که دارو یوطو، ۳) یاقنلق قیلو.

۱۴) رمضان روزه‌سینی اختیاری ایله بوزغان کشیگه هر کون اورنینه بر کون (قضا) قیلو و بوزغان اوچون (کفّارت) قیلو فرض بولور.

۱۵) روزه کفارتی اوچون دنیاده قوللر بتوب بیتمه‌گان بولسه، بر قول آزاد قیلوب قوللرنی بتورگه طرشو تییشلی بولور. اگرده قول طابلماسه یا که آنی آلورغه بایلغی یتمسه، (٦۰) کون بر طوتاشدن روزه طوتو، تییشلی بولور. اگرده ضعیفلك سببلی (٦۰) کون روزه طوتارغه قوتی یتمه‌سه (٦۰) فیقیرگه طویارلق آش آشاتو تییشلی بولور.

۱٦) بر روزه کشی خطالق ایله بر آز آش یاصو یوطسه، یا که بوغازینه قار ویاغمور طامچیلری کرسه، یا که اختیاری ایله آغزینی طوتروب قوسسه، یا که طاڭ آتماغاندر دیب بلوب سحر آشاسه، حال بوکه، طاڭ آتقان بولسه، یا که قویاش باتقاندر دیب باروب افطار قیلسه، حال بوکه، باتماغان بولسه، یا که یاقنلقدن باشقه جنب بولسه، روزه‌سی بوزلور. بس اول کشیگه رمضاندن صوڭ روزه‌سینی قضا قیلو تییشلی بولور، کفارت لازم بولماس.

١٧) روزه‌سی کوندز بوزلغان کشیگه قویاش باطقانچی روزه کشی کبی آشامی اچمی طورو تییشلی بولور.

١٨) بر کشینك بوغازینه طوزان، طوفراق، جون یا توتون کرسه، یا که بر کشی‌توکوگینی یا قاقرغینی یا که تش آراسنده قالغان طعام کیسه‌گینی‌یوطسه، یا که روزه ایکانینی اونوتوب آشاسه اچسه یا یاقنلق قیلسه، اول کشینك روزه‌سی بوزلماس.

١٩) حیض یانفاس ایله عذرلی بولغان خاتونلرغه روزه طوتو درست توگلدر، آنلر رمضانده طوتلمی قالغان روزه‌لرینی رمضاندن صوك قضا قیلورلر.

٢٠) روزه طوتارغه کوچی ییته‌سلك بیك ضعیف قارت کشی روزه طوتمیچی هر کوننك روزه‌سی اورنینه بر فقیرگه طویاراق آش یا که طویارلق آش آلورغه ییته‌رلك آقچه بیرور.

٢١) اگرده رمضاندن صوك شول قارت طازارسه، قالغان روزه‌لرینی قضا قیلور.

٢٢) یوکلی خاتون هم بالا ایمزه طورغان خاتون روزه طوتقانده اوزلرینه یا بالالرینه ضرر کیلودن قورقسه‌لر، ودخی آورو کشیلر آورولری آرتوودن قورقسه‌لر، روزه‌طوتماسه‌لرده‌درست‌بولور. هرقایوسی قالغان روزه‌لرینی رمضاندن صوکره قضا قیلورلر.

٢٣) رمضانده مسافر بولغان کشیگه‌ده روزه طوتمی یورو، درست بولور. سفرندن قایتقاچ آ گاده، قالغان روزه‌لرینی قضا قیلو لازم بولور.

٢٤) طاك آتقاندن صوك سفرگه چقغان کشیگه مسافر بولدم دیب روزه‌سینی بوزو درست توگلدر. اگرده بوزسه، قضا قیلو لازم بولور.

٢٥) روزه‌سز کوینچه کوندز اوینه قایتوب کرگان مسافرگه قویاش باتقانچی روزه کشی کبی آشامی اچمی طورو مستحبدر.

---

٢٦) طوتلمی قالغان روزه‌لرینی سلامت وقتنده قضا قیلوب بترمه‌گان کشیگه آورو بولغاچ قضاغه قالغان روزه‌لری اوچون (فدیه بیرو ایله وارثلرینه وصیّتْ ئه‌یتو واجب بولور.

٢٧) اگرده شویله وصیت ئه‌یتکان کشی وفات بولسه، وارثلرینه قالغان مالینك اوچدن بر اولوشی قدرندن فدیه بیرو واجب بولور.

٢٨) پنجشنبه ودوشنبه کونلرنده عاشورا، رغائب، براْئت وعرفه کونلرنده ذوالحجه ومحرم آیلرینك اوّلگی آتناسی کونلرنده وهر آینك طولغان اوچ کوننده روزه طوتو کوب ثوابلی مستحبلردندر.

٢٩) نفل روزه‌نی بوزو درست توگلدر. اگرده بوزسه، قضا قیلو واجب بولور.

٣٠) قوناق کیلو سببلی یا آشقه چاقرلو سببلی، نفل روزه‌نی اویله‌گه قدر بوزو درست بولور، اویله‌دن صوڭ بوزو درست بولماس.

٣١) ایکی عید کونلرنده و٣ تشریق کونلرنده روزه طوتو ودخی یالغوز جمعه کوننده گنه یا شنبه کوننده گنه روزه طوتو مکروهدر.

---

٣٢) شعباننك (٣٠) نچی کوننده آخشامدن صوڭ آی کورنمه‌سه، (٣٠) نچی کوننده آی کورو خبرینی کوتوب اویله وقتلرینه قدر آشاسی، اچمی روزه بولوب طورو مستحبدر.

٣٣) اگرده آی کورو خبری کیلسه، شول کوینچه نیتله‌ب روزه بولنور. آی کورو خبری کیلمه‌سه، روزه‌نی بوزو تییشلیدر.

٣٤) (٢٩) نچی شعبانده آی کورلـمه‌گان بولسه، (٣٠) نچی کونینی رمضاندن حسابلاب روزه طوتو مکروهدر. شول کونده نفل نیتی ایله روزه بولو درست بولور.

٣٥) قویاش بایغان وقتلرده آی کورنه طورغان طوغریده بولوط، یا که طوزان بولماسه، رمضان باشی اوچون‌ده شوّال باشی اوچون‌ده آینی کوب کشی کورو لازم بولور، ایکی اوچ کشینك کورووینی گنه قبول ایتلمس.

٣٦) اگرده آی کورنه طورغان طوغریده بولوط، بو، یا که طوزان بولسه، رمضان باشی اوچون بر عدل کشینك کورووی قبول ایتلوب ایرته‌گیسنده روزه‌غه کرلور. اول کشی کیره‌ك ایر، کیره‌ك خاتون کشی بولسون آیرماسی یوقدر.

٣٧) شوّال باشی اوچون اَقَلّ ایکی عدل ایر کشینك یابر عدل ایر وایکی عدل خاتوننك کورولری قبول ایتلوب ایرته‌گیسنده عید فطر اوقلور.

٣٨) بالغ وعاقل بولوب الوغ گناهلردن صاقلانغان کامل مسلمان کشی عدل کشیگه حساب قیانور.

اِعتِکاف.

٣٩) رمضاننك آخرغی اون کوننده ایرلرگه آز بولغانده بر تەولك قَدَر مَسْجِدده عمر کیچروب، خاتونلرغه اویلرنده نماز اوقی طورغان ییرلرنده اوطوروب (اِعْتِکاف) قیلو سنتدر.

٤٠) اعتکاف قیلوچی ایرلر، مسجدده آشارلر، اچه‌رلر هم یوقلارلر. آنلرغه بَدْرَفْکه بارو وطهارت آلو کبی مسجدده قیلو ممکن بولماغان اشلر اوچون هم آش صو آلوب کیلو اوچون گنه مسجددن چقو درست بولور.

٤١) اگرده عذرسز بر دنیا اشی اوُچوُن مسجددن چغوُب آلتی ساعت قدر وقت اوتکه‌رسه‌لر، اعتکافلری بوُزلوُر.

٤٢) اعتکافده‌گی کشیلرگه خاتوُنلرینکٔ ته‌نلرینه قول تییرو حرامدر. اگرده مسجددن چقغان وقتلرنده یاقناق قیلسه‌لر، اعتکافلری بوُزلوُر.

٤٣) اعتکافده‌غی کشیلر مسجدده نماز اوقوُرلر، قرآن اوقوُرلر، علم اوُیره‌توُرلر هم اوُیره‌نوُرلر، ذکر وتسبیح ئه‌یتوُب، کتاب قاراب، دین مسئله‌لری سوُیله‌شوُب اوطوُروُرلر. آنلرغه مسجدده دنیا اشلری قیلو ودنیا سوزلری سوُیله‌شو مکروهدر.

زَکَاتْ

٤٤) اِنَّ اللّٰهَ افْتَرَضَ عَلَیْهِمْ (ای المؤمنین) صَدَقَةً فِی اَمْوَالِهِمْ تُوْخَذُ مِنْ اَغْنِیَائِهِمْ وتُرَدُّ عَلٰی فُقَرَائِهِمْ ۞ عن ابن عباس.

مغناسی: تحقیق الله تعالی مؤمنلرگه ماللرندن زکات صدقه‌سینی بیرونی فرض قیلدی، اول زکات اوُلوُشی مؤمنلرنکٔ بایلرندن آلنوُب فقیرلرینه طاراتلوُر (قایتارلوُر).

٤٥) دین اسلامده بالغ وعاقل بولغان مؤمن بنده‌گه فرض بولغان الوغ عبادتلرنکٔ دورتنچیسی هر یلده بر مرتبه مالدن (زکات) بیرودر.

٤٦) بر کشیگه زکات فرض بولو اوُچوُن، اول کشینکٔ زکات چغاطوُرغان ماللرنکٔ برسندن (نصاب) قدرینه یعنی زکات چغارلق مقدارینه بر یل خواجه بولووی شرطدر. مالغه خواجه بولغاندن صوکٔ بر یل طولغانچی زکات بیرو فرض بولمی طوُروُر. بر یل طولغاندن صوکٔ هر یل طولغان صاین بر مرتبه بار قدر مالینکٔ زکاتینی چغارو فرض بولوُر.

زکات ماللری

٤٧) زکات چغارلا طۇرغان ماللر (٣) تۇرلیدرلر : ١) آقچه ٢) حیوان، ٣) سودا مالی.

٤٨) اۇشبو اۇچ تۇرلی مالدن باشقه یۇرط یېرلر، کییملر، کتابلر، صاوتلر وباشقه معیشت قۇراللری کبی (حاجتِ اَصْلیّه) دن بولغان ماللردن وهم (اِجاره) طریقنچه حق ایله بیرله طۇرغان یۇرطلردن، ایگنلك، پچه نلك، واورمانلق یېرلردن زکات بیرو فرض توگلدر.

٤٩) بورچلی کشینك قولندەغی مالینك بورچندن آرتقانیغنه اوزنکیدر. شونك اۇچۇن آنگا مالینك بورچقه تییشلی بولغان قدرندن زکات بیرو فرض بولماس.

٥٠) بورچقه بیرلگان مال کشینك اوزەالیدر. اگرده اشانچلی کشیده بولۇب (سَنَدْ) (١) ایله دعْوا قیلۇب آلو ممکن بولۇرلق بولسه، خواجەسینه آندن‌ده زکات بیرو تییشلی بولۇر.

٥١) آقچەدن مراد، آلتۇن و کۇمۇش مالیدر. تەنکه ایتۇب صوغلغان بولسەلرده، یا که صوغلماغان حاللرنچه بولسەلرده یا که برزیْنت ایتۇب اشلەنگان بولسەلرده، اوزلرندن کیمرەك باقر ایله قاتشقان بولسەلرده، آلتۇن و کۇمۇش ماللرندن زکات بیرو فرضدر.

٥٢) آلتۇن و کۇمۇش اورننده استعمال قیلنغانی سببلی باقر آقچەدن‌ده وهم خزینەده صاقلانا طۇرغان آقچەنك سَنَدی بولغانی اۇچۇن، کاغد آقچەدن‌ده زکات چغارو تییشلیدر.

٥٣). زکات چغارلا طۇرغان حیوانلر: قوی، صارق، کەجە، صییر، تۇیه، آت کبی یۇرط حیوانلریدر. بو حیوانلرنك جەی کۇننده همان قرده آشاب یۇری طۇرغانلرندن‌عنه زکات چغارلۇر. یۇرط

---

(١) سند ڤیکسل کبی بر دوکمینتلر.

خدمتنده بولغان حیوانلردن زکات چغارلماس.

٥٤) ایشەك، قاچر، بلان وقر کەجەسی کبی حیوانلردن زکات چغارلماس.

٥٥) سوْدا مالندن مراد، نیندی ذاتدن بولسەده، صاتارغە دییوْب نیت قیلنغان حلال مالدر.

نِصابْ

٥٦) برمالدن زکات بیرو فرض بولو اوْچوْن، اول مالنڭ نصاب قدرینه (*) طولمقلغی شرطدر. نصابقه طولماغان مالدن زکات بیرو فرض توگلدر.

٥٧) زکات چغارلا طوْرغانماللرنڭ نصابلری توْرلیچەدر؛ مثلاً آلتوْننڭ نصابی (٢٠) مثقالدرکه (١٠٠) صوم چاماسندەدر. کوْموْشنڭ نصابی (١٤٠) مثالدرکه (٣٥) صوم چاماسندەدر. قوی، صارق وکەجەنڭ نصابی (٤٠) باشدر. صیيرنڭ نصابی (٣٠) باشدر. توْیەنڭ نصابی (٥) باشدر. آتنڭ نصابی برسی بایطال بولمق شرطی ایله (٢) باشدر. سودا مالینڭ نصابی بهاسی کوْموْش نصابی قدر بولودر.

٥٨) مالنڭ زکاتقه بیرله طوْرغان اوْلوْشی مجموعینڭ قرقدن بر اوْلوْشی چاماسیدر. مثلا: (٢٠) مثقال آلتوْندن یارتی مثقال قدری زکاتقه بیرلوْر. (١٤٠) مثقال کوْموْشدن اوْچ مثقال یارم قدری بیرلوْر. باقر آقچه، کاغد آقچه هم سودا مالی کوْموْش بهاسی ایله حساب قیلنوْرلو.

٥٩) اگرده بر کشینڭ آلتوْنی اوزی گنه نصابقه طولماسه، کوْموْش ایله باقر وکاغد آقچەلر ایله هم سودا ماللری ایله برگه قوشلوْب حساب

(١) سنڈ ۋیکسل کبی بر دوکومینتدر.

قیلنوُر . اگرده مجموعینڭ بهاسی کوُموُش نصابینه طولسه ، بهالرینڭ قرقدن بر اوُلوُشی قدرینی زکاتقه بیرو تییشلی بوُلوُر.

۶۰) قرق صوملق مـالدن زکاتقه بر صوم بیرلـوُر، (۱۰۰) صوملقدن (۲) صوم (۵۰) تیین بیرلوُر ، (۱۰۰۰) صوملقدن (۲۵) صوم بیرلوُر.

۶۱) قرق قوی، صارق و که‌جه اوُچوُن بر قوی بیرلوُر. قرقدن آرتق بولغانده هر یوُز قوی اوُچوُن برقوی مقداری بیرلوُر .(وفیه)

۶۲) اوتوُز صییر اوُچوُن بر یه‌شلك بر بزاو بیرلوُر. (٤۰) صییر اوُچوُن ایکی یه‌شلك بر بزاو بیرلوُر . (۳۰) دن و(٤۰) دن آرتقانلرینڭ هر برسی اوُچوُن بریه‌شلك بزاو بهاسینڭ (۳۰) دن بر اوُلوُشی بیرلوُر. مثلا بر یه‌شلك بزاونڭ بهاسی (۱۵) صوم چاماسنده بولغانلقدن نصابدن آرتقان صییرلرنڭ هر برسی اوُچوُن (۵۰) تیین چاماسی بیرلوُر.

۶۳) یکرمی دورت باشقه‌طولغانچی هر بیش توُیه اوُچوُن بر قوی بیرلوُر (۲۵) توُیه اوُچوُن بریه‌شلك بر توُیه بالاسی بیرلوُر...

٦٤) آتلرنڭ هر برسی اوُچوُن بهاسینڭ قرقدن بر اوُلوُشی بیرلوُر.

٦۵) زکات اوُچوُن تییشلی بولغان قوی، بزاو و توُیه بالاسی اورنینه بهالری قدر آقچه بیرو ده درست بولوُر.

٦٦) بر یلنڭ باشنده نصاب قدر مالغه خواجه بولغان کشینڭ مالی آرتا آرتا، یل طولغانچی کوبه‌یسه، اول کشیگه مالینڭ مجموعندن زکات بیرو فرض بولوُر؛ شویله که، صوڭندن آرتقان ماللرغه یل طولماسه‌ده، زکاتلرینی چغارو تییشلی بولوُر.

زکات بیر له‌طوُرغان کشیلر.

٦٧) زکاتنی، قولـنده نصاب قدر مـالی بولماغان، فقیر و مسکین کشیلرگه بیرو تییشلیدر.

٦٨) ودخی قولنده مالی قالماغان مسافرگه‌ده خرجلك ایتوُب بیرلوُر، گرچه آنڭ یوُرطنده‌مالی بولسه‌ده.

ودخی بورچینی تولەرگەیاردم بولسون اوچون، بورچی کوب کشیگە ده بیرلور، گرچە آنڭ قولنده نصاب قدر مالی کورنسەده.

۶۹) (عامل) قولینە یعنی زکات جییارغە تعیین قیلنغان کشیگەده بیرلور: آنده جییلغان زکات آقچەسی بیت المالنڭ فقیرلرگە بیرله طورغان صوماسینە قوشلور. خدمت حقی ایتوب عاملنڭ اوزینەده زکاتدن جییلغان مالدن بر چاما بیرلور، گرچە بای کشی بولسەده.

۷۰) کشی، زکاتینی اوزینڭ آتاسینە، آناسینە، بابا وئەبیلرینە، بالالرینە وبالالرینڭ بالالرینە، ایرینە یاخاتوننینە ودخی قولنده نصاب قدری مالی بولغان بای کشیگە وبای کشینڭ یەش بالاسینە بیرو درست توگلدر. اگرده بیرلسە، زکاتقە حساب قیلنماس، بلکە بولەك وهدیە حکمند بولور.

۷۱) زکاتنی اوزینڭ فقیرقرد اشلرینە، فقیرشاگردلرگە فقیرطول خاتونلرغە، کسبدن عاجز بولغان ضعیف کشیلرگە بیرو آرتغراقدر. دین وعلم خدمتندن بولوب کسبدن، (اجرەووظیفە)دن محروم بولغان کشیلرگە، گرچەقوللرندەنصاب‌قدرماللری کورنسەده، زکات بیرودرستدر. چونکە آنلر لوازملرینی طاشلاب کسبکە طوتنغانچی هر برسی فقیر کشی حکمندەدرلر.

۷۲) بر مالنی زکات ایتوب بیرگان وقتده خواجەسی زکاتدن بولووینی نیت قیلو ودخی آلوچینڭ قولینە تمام طابشروب (تملیك) قیلوب بیرو لازمدر. زکات نیی ایله بیرلمەگان مال ودخی آلوچینڭ قولینە مال ایتوب طابشرلماغان نەرسە، زکاتدن حساب قیلنماسلر.

۷۳) اگرده بر مال زکاتقە بیرورگە دییوب تعیین قیلنغان بولسە، بیرگان وقندە زکاتدن بولووینی نیت قیلنماسەده، زکاتدن حساب قیلنور.

۷۴) زکات صوماسینی آیرم جییوب فقرانڭ اوز قولینە طابشرا طورغان جمعیت خیریەلرگەده زکات بیرو درستدر. اول وقت جمعیتنڭ خزینە داری زکات بیروچینڭ وکیلی حکمندە بولور.

عشر.

٧٥) یاغمور صووی یا یلغه صووی ایله اوسکان آشلقلر وییمشلرنڭ هم پچه‌نلرنڭ ودخی بالنڭ زکاتلری عشرلریدر. شویلا حاصل بولغاندن صوڭ برمرتبه اوندن براولوش قدرلرینی بیت‌المال خزینه‌سینه یاکه‌فقیرلرگه بیرو خواجه‌لرینه فرضدر.

٧٦) عشرماللرینڭ نصابلری یوقدر؛ نی قدر حاصل بولسه‌لر شول قدرلرینڭ اوندن بر اولوش قدری عشر ایتوب بیرلور. ایگو. اورو وتربیه قیلو خرجلری‌ده چیگرلمس.

٧٧) مذکور مالـلردن عشر فرض بولو اوچون خواجه‌لرینڭ بالغ عاقل وبای بولولری‌ده شرط توگلدر. صبی، دیوانه وفقیر کشیلرنڭ آشلقلرندن‌ده، عشرلری چغارلو تییشلیدر.

٧٨) اوطـون وقامش کبی نه‌رسه‌لردن عشر چغارو لازم بولماس.

٧٩) یاغمور کوب یاومی طورغان بیرلرده چغر وچیله‌کا صوغارلغان آشلقلردن کامل عشر بیرلمس. بلـکه‌عشرنڭ یارتیسی نه یعنی یگرمیدن براولوشی‌گنه بیرلور.

٨٠) عشرده، زکات بیرله طورغان فقیر کشیلرگ‌گنه بیرلور.

فطره.

٨١) حاجت اصلیه‌سندن آرتق کوموش نصابی قدر... صوم‌چاماسنده مالی بولغان کشیگه رمضاندن صوگره عید... اوزی اوچون... صبی بالالری اوچون (فطره) صدقه‌... بولو...

صَدَقَه

٩) زکات، عشر، فطره، فدیه وکفارت صدقه‌لری فقیرلر حقّی [illegible] ور واجب صدقه‌لردر. آنلرنی موءمن وفقیر بولماغان کشیگه بیرو [illegible] تۇزه‌تو، کوپر اشله‌تو، قۇیۇ وچیشمه‌لر یاصاتو، مسجد [illegible] سالدرو کبی جمیع خلق فائده‌سی اوُچوُن بولغان عمومی [illegible] گه طۇتو درست توگلدر.

[illegible]) مذکور صدقه‌لردن باشقه صدقه‌لر وهم جمیع خلق فائده‌سی [illegible] طۇتلغان آقچه‌لر نفل صدقه‌لردر. نفل صدقه‌لری بیرو کوب [illegible]تحب عمللردندر.

[illegible]) صدقه‌نی کوب بیرو گناهلرنڭ عفو قیلنووینه بلا وآفتلردن [illegible]غه سبب بولۇر دییلمشدر.

[illegible] فقیرلك ومحتاجلق سببلی صدقه صوُراغان کشیگه قاتی [illegible] حرامدر. آز بولسه‌ده، بر نه‌رسه بیرو یا که یاخشی سوز [illegible] بیرو تییشلیدر.

[illegible] بر نیچه کوُن تورکلك قیلوُرلق طعامی یا آقچه‌سی [illegible]گه صدقه صوُراو حرامدر. اَمّا کییم صالم کبی ضرور [illegible] صوُراو حرام توگلدر.

١٠) محتاج بولماغان کشیگه صدقه بیروُب آنی تله‌نچیلککه [illegible] مکروهدر.

٣٠) صدقه بیرلگاندن صوڭ بیروچیگه خیر تله‌ب اوُشبو [illegible] بولوُر.

[illegible] صاحِبَ هٰذِهِ الصَّدَقَةِ عَنِ الاٰفاتِ وَالْبَلِيّاتِ وَاغْفِرْ [illegible] اِيمانَه وَاَكْثِرْ اَمْوالَه وَوَفِّقْهُ عَلٰى خَيْرِ مَقاصِدِه ❁

[illegible] اوُشبو صدقه بیروچینی آفت وبلالردن صاقلاغل ودخی آنانڭ [illegible] ودخی آنانڭ ایمانینی قوّتلی قیلغل، ودخی آنانڭ مالرینی [illegible] خیرلی مقصودلرینه ایریشدرگل) ..